

LUONTERIN RANTAYLEISKAAVAN MUUTOS, SIIKASAARI

KAAVASELOSTUS, EHDOTUS

Mikkelin kaupunki

24.1.2025

P48678

VIREILLE TULOSTA ILMOITETTU	13.6.2023
KAUPUNKIKEHITYSLAUTAKUNTA HYVÄKSYNYT	11.6.2024 §64
KAUPUNGINHALLITUS HYVÄKSYNYT ALUSTAVASTI NÄHTÄVILLÄ	17.6.2024 §188 26.6.-12.8.2024
KAUPUNGINHALLITUS HYVÄKSYNYT	17.3.2025 §101
KAUPUNGINVALTUUSTO HYVÄKSYNYT LAINVOIMAINEN	

Sisällysluettelo

1	TIIVISTELMÄ	1
1.1	Kaavaprosessin vaiheet	1
1.2	Osayleiskaavan muutos	1
2	PERUSTIEDOT	2
2.1	Suunnittelutilanne	2
2.2	Alueen yleiskuvaus	5
2.3	Luonto- ja luonnonympäristö	5
2.4	Kulttuuriympäristö	6
2.5	Maanomistus	6
2.6	Yhdyskuntarakenne	6
2.7	Rakennettu ympäristö	6
3	YLEISKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	6
3.1	Yleiskaavan muutoksen suunnittelun tarve	6
3.2	Osallistuminen ja yhteistyö.....	7
3.2.1	Osalliset ja vuorovaikutusmenettely	7
3.2.2	Vireilletulo	7
3.2.3	Luonnosvaiheen vuorovaikutus	7
3.2.4	Ehdotusvaiheen vuorovaikutus	8
3.2.5	Viranomaisyhteistyö	9
4	YLEISKAAVA JA SEN PERUSTEET	9
4.1	Tavoitteet	9
4.2	Kaavaratkaisu	9
4.2.1	Kaavamerkinnot.....	10
4.2.2	Yleismääräykset	11
4.3	Mitoitus	11
5	VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	11
5.1	Yleistä	11
5.2	Vaikutukset suunniteltuun maankäyttöön	12
5.3	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	12
5.4	Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	12
5.5	Vaikutukset maisemaan	12

5.6	Taloudelliset vaikutukset	12
5.7	Sosiaaliset vaikutukset	12
6	KAAVAMERKINNÄT JA MÄÄRÄYKSET	12
7	TOTEUTTAMINEN	13

Liitteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Mikkelin luontoselvitykset vuonna 2022: Anttolan Siikasaari (Faunatican raportteja 53/2022)

24.1.2025

SL

LUONTERIN RANTAYLEISKAAVAN MUUTOS, SIIKASAARI

1 TIIVISTELMÄ

Alueella on voimassa 10.6.1996 hyväksytty ja 12.6.1998 vahvistettu Luonterin rantayleiskaava. Suunnittelualueelle on osoitettu voimassa olevassa rantayleiskaavassa 21 lomarakennuspaikkaa ja 1 maatalouskeskusten paikka.

Rantayleiskaavan muutoksella on osoitettu poikkeamisluvin toteutunutta maankäyttöä tiloilla 491-487-2-214, 491-487-2-233, tilan 491-487-2-232 rakennuspaikan sijainti on tarkennettu/siirretty sekä tilan 491-487-2-240 siirretty tilan keskiosan rannalle.

Maanomistajien toiveista tilalla 491-487-2-212 sijaitsevan maatalouskeskuksen rakennuspaikkaa on muutettu sisämaatontiksi ja samalla olemassa olleen saunarakennuksen rakennuspaikka on osoitettu loma-asunto paikan rakennuspaikaksi, jolloin rantarakennuspaikkojen määrä säilyy ennallaan. Tilan 491-487-2-239 itäpuolelle osoitettu lomarakennuspaikka on siirretty länsiosaan, tilan 491-487-2-236 rakennuspaikka on laajennettu, myös naapuritilan 491-487-2-237 pohjoisin rakennuspaikka on laajennettu. Tilan 491-487-2-235 pohjoisinta tonttia on laajennettu.

Tilan 491-487-2-227 pohjoisemman rakennuspaikan raja-alue on tarkennettu toteutuneen tilanteen mukaisesti.

Tilan 491-487-2-246 rakennuspaikan alueraja-alue on tarkennettu kiinteistörajojen mukaisesti.

1.1 Kaavaprosessin vaiheet

Kaavamuutos on tullut vireille tilan maanomistajien aloitteesta.

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja valmisteluaineisto (kaavaluonnos) oli nähtävillä 13.6.-15.8.2023 välisen ajan.
- KKLTK 11.6.2024 64§
- KH 17.6.2024 §188
- Kaavaehdotus nähtävillä 26.6.-12.8.2024.

1.2 Osayleiskaavan muutos

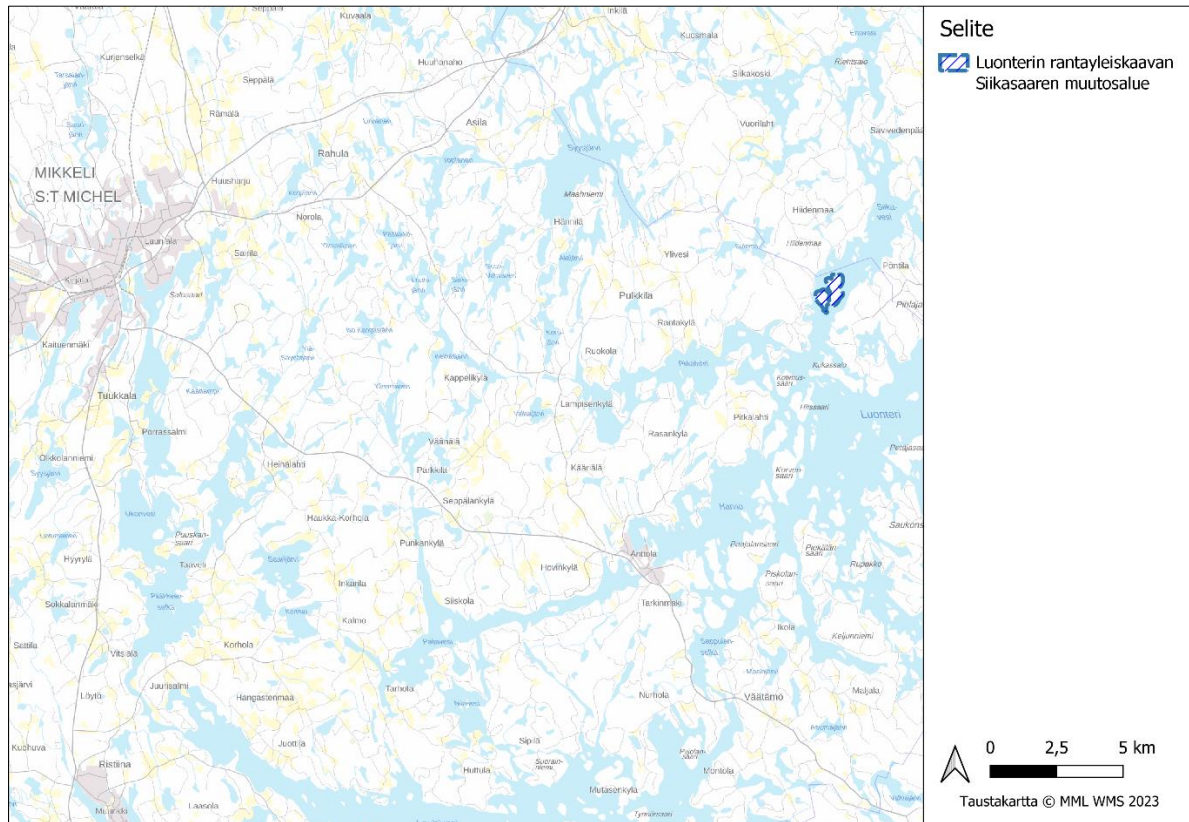
Tämä rantaosayleiskaavan muutoksen selostus koskee 24.1.2025 päivättyä rantayleiskaavakarttaa.

Yleiskaavamuutos koskee tiloja 491-487-2-100, 491-487-2-1, 491-487-2-142, 491-487-2-212, 491-487-2-214, 491-487-2-226, 491-487-2-227, 491-487-2-229, 491-487-2-230, 491-487-2-231, 491-487-2-232, 491-487-2-233, 491-487-2-234, 491-487-2-235, 491-487-2-236, 491-487-2-237, 491-487-2-238, 491-487-2-239, 491-487-2-240 ja 491-487-2-246.

Suunnitteluala-alue sijaitsee Siikasaarella n. 27 kilometriä itään Mikkelin keskustasta ja n.12 kilometriä Anttolan kirkonkylästä koilliseen. Kaavamuutosalueen sijainti ilmenee alla olevasta kuvasta.

24.1.2025

SL

Kuva 1. Suunnittelukohteen sijainti maastokartalla.

2 PERUSTIEDOT

2.1 Suunnittelutilanne

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto on hyväksynyt uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet 14.12.2017 ja uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulevat voimaan 1.4.2018. Uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koskevat seuraavia kokonaisuuksia:

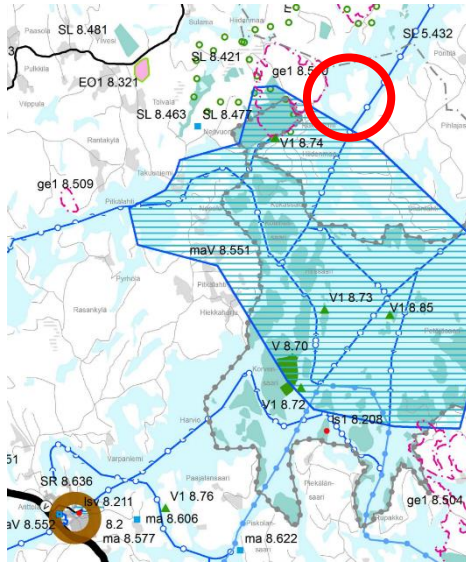
- 1) Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- 2) Tehokas liikennejärjestelmä
- 3) Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- 4) Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- 5) Uusiutumiskykyinen energiahuolto

24.1.2025

SL

Maakuntakaava

Alueella on voimassa Etelä-Savon maakuntakaava (4.10.2010) sekä vaihemaakuntakaavat 1 ja 2 (2016).

Kuva 2. Ote Etelä-Savon maakuntakaavayhdistelmästä. Muutosalue on osoitettu punaisella ympyrällä.

Etelä-Savon maakuntakaavassa ei ole merkintöjä taikka määräyksiä ko. alueilla.

Etelä-Savon maakuntakaavassa kaava-alueen läheisyyteen kohdistuu seuraavat merkinnät:

vv VENEVÄYLÄ [MKK]

Merkinnällä osoitetaan veneilyn runkoväyliä sekä muita alueellisesti merkittäviä veneilyn pääväyliä. Merkintään liittyy MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys

Vesiliikenteen syväys- ja alikukkorkeusvaatimusten turvaamiseksi tulee niitä risteävien johtojen ja siltojen suunnittelussa ottaa huomioon merenkulkulaitoksen suositukset.

maV KULTTUURIYMPÄRISTÖN JA/TAI MAISEMAN VAALIMISEN KANALTA VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ ALUE [MKK]

24.1.2025

SL

Osa-alueen erityisominaisuuksia ilmaiseva merkintä, jolla osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ja rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Alueeseen sisältyvät yksittäiset arvokohteet on lueteltu ja esitetty kohdeluettelossa.

Suunnittelumääräys

Alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen historiallisesti tai ympäristön kannalta arvokkaat rakennukset, rakennusryhmät, puistot tai maisema-alueet taikka muut niihin verrattavat erityisarvot.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on osoitettava määräykset maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön osatekijöiden, kokonaisuuden ja ominaislaadun säilyttämiseksi.

Suositus

Ympäristöön merkittävästi vaikuttavista toimenpiteistä tulee pyytää lausunto museoviranomaiselta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta.

Etelä-Savon maakuntahallitus päätti 20.9.2021 käynnistää 3. vaihemaakuntakaavan laatimisen ja maakuntahallitus hyväksyi osallistumis- ja arviointisuunnitelman kokouksessaan 22.8.2022.

Yleiskaavat

Alueella on voimassa 10.6.1996 hyväksytty ja 12.6.1998 vahvistettu Luonterin rantayleiskaava. Kaavassa suunnittelualueelle on osoitettu loma-asuntojen alueita 21 kpl (RA ja RA-1), maa- ja metsätalousvaltainen alue (M-1) sekä yksi maatalouskeskuksen alue (AM).

RA Loma-asuntoalue.

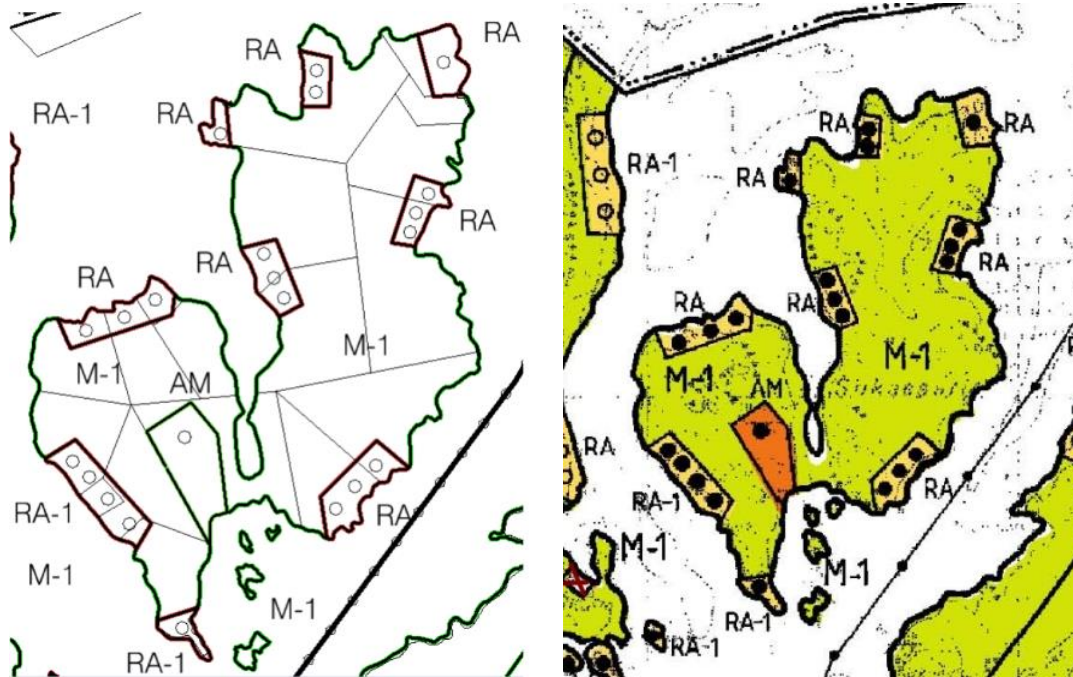
RA-1 Loma-asuntoalue maisemallisesti aralla alueella. Rakennusten sijoittelussa ja värivalinnoissa tulee maisemalliset tekijät ottaa erityisesti huomioon.

M-1 Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolta rakennusoikeus on siirretty muille alueille. Metsän käsittelyssä on maisemalliset tekijät otettava huomioon.

AM Maatalouskeskuksen alue. Alueelle saa sijoittaa talouskeskuksen yhteyteen maatilamatkailua palvelevia rakennuksia.

24.1.2025

SL

Kuva 3. Ote Luonterin rantayleiskaavasta Siikasaaren kohdalta.

Asemakaavat

Alueella ei ole voimassa olevia asema- tai ranta-asemakaavoja.

Rakennusjärjestys

Mikkelin kaupunginvaltuusto on hyväksynyt rakennusjärjestyksen 22.5.2017 (§ 43). Rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.7.2017. Uusi rakentamislaki (HE 138/2022 vp.) astuu voimaan 1.1.2025 jonka pohjalta kaupunki on aloittanut rakennusjärjestyksen päivityksen.

Pohjakartta

Pohjakarttana on käytetty vektorimuotoisilla kiinteistörajatiedoilla täydennettyä maastokarttaa. Osayleiskaavan kartta on mittakaavassa 1:10 000.

2.2 Alueen yleiskuvaus

Muutosalueella sijaitsee kaksitoista toteutettua lomarakennuspaikkaa ja yksi maatalouskeskuksen rakennuspaikka. Muutoin alue metsätalousaluetta. Saaren vastakkaisilla rannoilla on toteutuneita ja toteuttamattomia loma-asuin alueita. Luonterin rantayleiskaavassa on osoitettu venevalkama-alueita Siikasaaren lähialueilta. Saaren vierestä etelä-kaakkosuuntaisesti kulkee laivaväylä.

Kaupalliset palvelut sijoittuvat Anttolan kirkonkylään tai Mikkeliin.

2.3 Luonto- ja luonnonympäristö

Faunatica Oy teki Mikkelin kaupungin (maankäyttö ja kaupunkirakenne) tilauksesta asemakaavatasoisen luontoselvityksen Anttolan Siikasaaren alueella (n. 96 ha) vuonna 2022.

24.1.2025

SL

Työhön sisältyi:

- luontoarvoselvitys (erityisesti huomioitavat luontotyypit ja lajit)
- luonnonsuojelulain 49 §:n lajien esiintymisselvitys (liito-orava, viitasammakko).

Uhanalaisia, luonnonsuojelulain tai vesilain luontotyyppisiä taikka metsälaissa mainittuja erityisen tärkeitä elinympäristöjä ei tavattu. Saaren metsät ovat olleet ihmiskäytössä pitkään. Merkkejä luonnontilaisuudesta tai luonnontilan kaltaisuudesta ei ole.

Tässä selvityksessä ei tavattu sellaisia luontoarvoja, jotka tulisi erityisesti huomioida kaavatyöskentelyssä. Luontoselvitys Anttolan Siikasaaren alueella (2022) selostuksen liitteenä.

Kaavan luonnosvaiheen jälkeen kaavamuutosta koskien on tehty saimaannorppaan kohdistuvien vaikutusten arviointi. Vaikutusten arviointi on erillisenä liitteenä ja se on tarkoitettu vain viranomaiskäyttöön.

2.4 Kulttuuriympäristö

Suunnittelualueella ei ole tiedossa olevia arkeologisia kohteita.

2.5 Maanomistus

Alueen kiinteistöt ovat yksityisessä omistuksessa.

2.6 Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue sijoittuu maaseutualueelle. Läheisyydessä on loma-asumista maatilojen lisäksi.

2.7 Rakennettu ympäristö

Alueella on kaksitoista lomarakennuspaikkaa, jotka ovat rakentuneet voimassa olevan yleiskaavan ja poikkeamislupien perusteella.

3 YLEISKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 Yleiskaavan muutoksen suunnittelun tarve

Kaavamuutoksella on tarkoitus saattaa saaren kaava vastaamaan poikkeamislupin toteutunutta maankäyttöä. Samalla tarkista muita mm. maanomistajien toiveista mahdollisesti tehtäviä muutostarpeita. Kaavamuutoksen tarkoitus myös tarkistaa maanomistajien aloitteesta koko saaren rakennuspaikkojen määrät, koot ja sijainnit.

24.1.2025

SL

3.2 Osallistuminen ja yhteistyö

3.2.1 Osalliset ja vuorovaikutusmenettely

Kaavahankkeessa osallisia ja sidosryhmiä ovat alustavan tarkastelun perusteella ainakin seuraavat tahot:

- alueen maanomistaja ja -haltijat
- viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat, vuokralaiset ja asukkaat (naapurit)
- lähialueen asukkaat, yritykset, työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- kaupungin viranomaiset
- Etelä-Savon ELY- keskus, Etelä-Savon maakuntaliitto,
- Suur-Savon Sähkö Oyj
- Pelastuslaitos
- Kaupungin jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia.

Osallisilla on mahdollisuus jättää mielipiteensä/muistutuksensa osallistumis- ja arviointisuunnitelman, kaavaluonnoksen sekä kaavaehdotuksen nähtävillä olojen aikana. Nähtävillä olojen yhteydessä pyydetään lausunnot suunnittelua koskevilta viranomaisilta luonnos- ja ehdotusvaiheissa.

3.2.2 Vireilletulo

Vireilletulosta ilmoitetaan samassa yhteydessä, kun osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja kaavan valmisteluaineisto asetetaan nähtäville.

3.2.3 Luonnosvaiheen vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja valmisteluaineisto (kaavaluonnos) oli nähtävillä 13.6.-15.8.2023 välisen ajan. Kaavaluonnoksesta antoivat lausunnon Etelä-Savon ELY-keskus ja Etelä-Savon maakuntaliitto ja Järvi-Suomen Energia Oy. Yksityisten kirjallisia mielipiteitä saapui määräaikaan mennessä kaksi.

Alla esitetty tiivistetysti lausuntojen ja mielipiteiden sisältö sekä kaavan laatijan vastineet niihin.

Etelä-Savon ELY-keskus: Lausunnon mukaan korttelialueiden yhtenäisyys hajautuu hiukan ja yhtenäisen vapaan rantaviivan osuus vähenee. Kaava-alueen kokonaisuus huomion ottaen rakentamisesta vapaan rantaviivan väheneminen ei ole oleellinen. Luontoselvityksen yhteydessä ei ole arvioitu vaikutuksia saimaannorppaan. Vaikutusten arviointi saimaannorppaan tulee tehdä kortteleissa tapahtuvien muutosten osalta. Rakennuspaikkojen siirtoja ei tulisi tehdä ilman asianmukaista vaikutusten arviointia. Koska rakentamiskaikkokohtaisessa rakentamisen määrässä ja mm. rakennusten sijoittelussa lienee tarkoitus noudattaa kunnan rakennusjärjestyksen määräyksiä, on se syytä lisätä kaavakartan yleismääräyksiin. Luontoselvitys tulee liittää osaksi kaava-asiakirjoja.

Kaavoittajan vastine: Vapaan rantaviiva vähenee noin 300 metriä. Tämä johtuu rakentamisalueiden laajennuksesta useamman rakennuspaikan kohdalla. Rakennuspaikkakohtaisesti laajennukset ovat pieniä ja kokonaisuus huomioon ottaen vaikutus on vähäinen. Kaavan luonnosvaiheen jälkeen on tehty erillinen saimaannorppaan kohdistuvien vaikutusten arviointi. Vaikutusten arviointi on erillisenä liitteenä ja se on tarkoitettu vain viranomaiskäyttöön. Luon-

24.1.2025

SL

toselvitys lisätään kaavaselostuksen liitteeksi. Rakennusjärjestyksen määräyksiä tulee noudattaa ilman erillistä kaavamääräystä, joten tällaisen määräyksen lisäämistä ei nähdä tarpeellisenä.

Etelä-Savon maakuntaliitto: *Maakuntaliitto toteaa lausunnossaan, että valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (Neitvuoren maisemat) tulee huomioida suunnittelun yhteydessä.*

Kaavoittajan vastine: Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue on otettu huomioon suunnittelussa. Kaavamuuutosalue sijoittuu valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle. Neitvuoren lakialueella on kuuluisa näköalapaikka, josta aukeaa noin 180 asteen näköala lounaaseen ympäröivään järvi- ja mäkimaisemaan. Siikasaaren alue sijoittuu Neitvuoren itäpuolelle, jonne myös avautuu osittain maisemia. Kaavan mahdollistama vapaa-ajan asuntojen rakentaminen näkyy avautumassa kaukomaisemassa vain vähäisesti. Suhteessa voimassa olevaan kaavaan tehtävien muutosten vaikutus maisemaan on vähäinen.

Järvi-Suomen Energia Oy: *Rantayleiskaavan muutosalueella kulkee 1kV ja 0,4kV ilmajohtoverkkoa. Mikäli rantayleiskaavan muutos aiheuttaa muutoksia olemassa olevaan sähkönjakeluverkkoon esim. siirto tai suojaustarpeita, kustannuksista vastaa työn tilaaja.*

Kaavoittajan vastine: Merkitään tiedoksi.

Yksityishenkilöiden mielipiteet: Yksityishenkilöiltä on saapunut palautetta kirjallisesti sekä suullisesti. Palaute on liittynyt yksittäisiin rakennuspaikkoihin sekä lisärakennuspaikkojen toiveisiin.

Kaavoittajan vastine: Esitetyt rakennuspaikkojen vähäiset siirrot ja vähäiset laajennukset on pystytty osoittamaan kaavassa. Kaavan rakennuspaikkamitoitusta ei ole muutettu kaavamutoksen yhteydessä, joten uusia rakennuspaikkoja kaavassa ei ole voitu osoittaa.

3.2.4 Ehdotusvaiheen vuorovaikutus

Kaavaehdotus nähtävillä 26.6.-12.8.2024. Kaavaehdotuksesta saatiin lausunto Etelä-Savon pelastuslaitokselta sekä Etelä-Savon ELY-keskukselta. Etelä-Savon pelastuslaitoksella ei ollut huomautettavaa kaavamutoksesta.

Etelä-Savon ELY-keskus otti kantaa Siikasaaren itäosassa sijaitsevan tilan rakennuspaikan siirtoon. Kaavaehdotuksessa rakennuspaikkaa oli siirretty voimassa olevan kaavan mukaisesta rakennuspaikasta itään, jolloin se olisi sijoittunut lähemmäs vuonna 2008 todettua norpan makuupesää. Rakennuspaikan siirto voisi aiheuttaa häiriötä, mikä voitaisiin nähdä saimaannorpan levähdyspaikan heikentämisenä.

Kaavoittajan vastine: Lausunnon saamisen jälkeen maanomistaja on käynyt keskusteluja rakennuspaikan siirrosta ELY-keskuksen kanssa. Käytyjen keskustelujen perusteella rakennuspaikka on säilytetty voimassa olleen kaavan mukaisella paikalla ja sen rakennuspaikan rajoja on laajennettu vain vähäisesti. Esitetylle vähäiselle rakennuspaikan laajentamiselle on saatu ELY-keskuksen hyväksyntä.

3.2.5 Viranomaisyhteistyö

Kaavaluonnoksesta ja kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta kaavaluonnos ja kaavaehdotusvaiheessa.

4 YLEISKAAVA JA SEN PERUSTEET

4.1 Tavoitteet

Luonterin Siikasaaren rantayleiskaavan tavoitteena on järjestellä alueen rakennuspaikat tarkoituksen mukaisesti toteutuneisiin kokonaisuuksiin, maanomistajien tavoitteena on siirtää/laajentaa toteuttamattomia rakennuspaikkoja rakentamiseen paremmin sopiville paikoille.

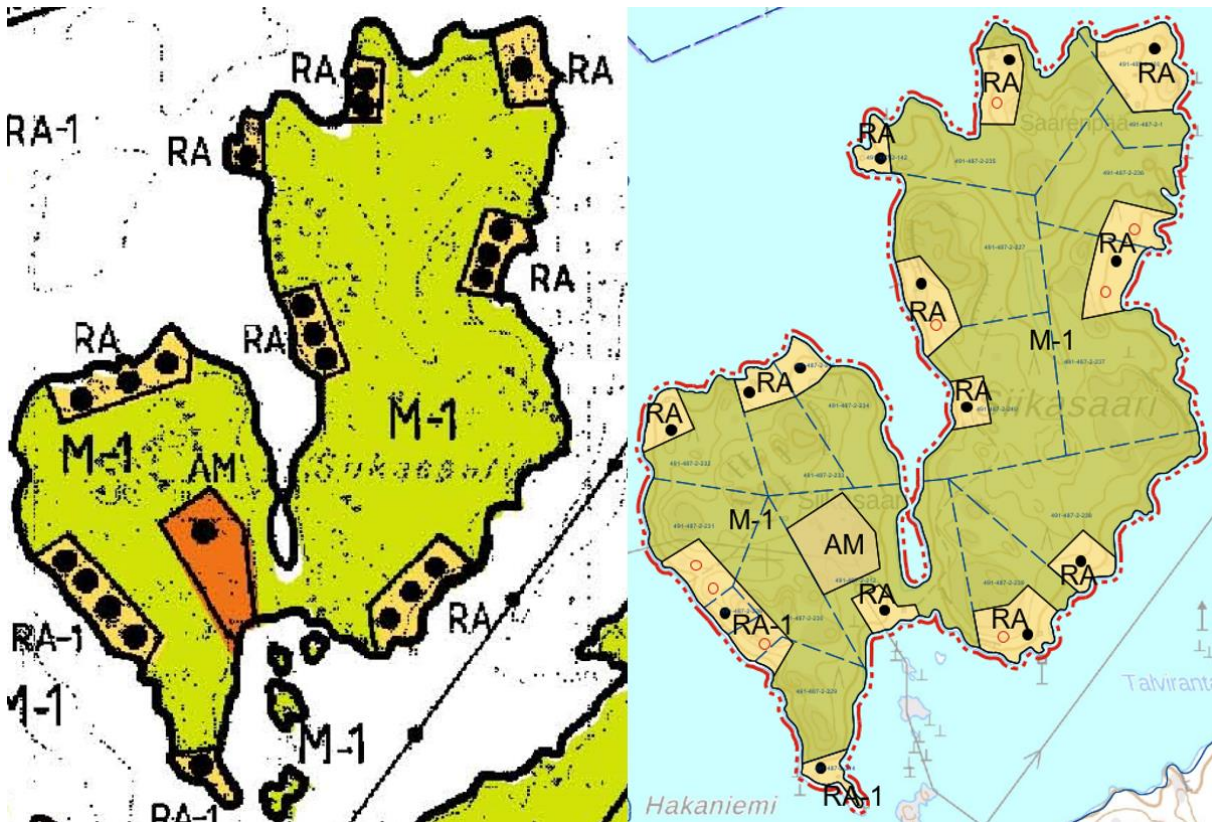
4.2 Kaavaratkaisu

Yleiskaavan muutos on laadittu pääasiassa loma-asutuksen järjestämiseen. Yleiskaavalla on osoitettu yhteensä 22 loma-asuinrakennuksen rakennuspaikkaa ja yksi vanha maatilan talouskeskuksen alue. Muu kaava-alue on osoitetut maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi M-1 -merkinnällä. Yleiskaavan muutos noudattaa pääpiirteissään voimassa ollutta Luonterin rantaosayleiskaavaa. Yleiskaavamuutoksella on todettu poikkeamisluvan mukainen rakentaminen sekä otettu huomioon maanomistajien esittämiä vähäisiä muutostarpeita RA-alueiden rajoissa. Rantarakennuspaikkojen määrä ei muutu kaavaratkaisulla.

Yleiskaava on laadittu maankäyttö- rakennuslain 72§ mukaisena kaavana, jonka perusteella voidaan suoraan myöntää rakennusluvut RA, RA-1 ja AM-alueille. Käyttötarkoituksimerkinnän määräyksillä ja yleismääräyksillä ohjataan tarkemmin rakentamista. Rakennuspaikkojen pinta-ala on pienimmillään 3400 m². Pääsääntöisesti rakennuspaikkojen koko on yli 4000 m². Rakennuspaikkojen syvyys on pääsääntöisesti 60-80 metriä mikäli rakennuspaikan muoto on sen mahdollistanut.

24.1.2025

SL

Kuva 4 Vasemmallä voimassa olevan rantaosayleiskaavan ja oikealla kaavamuuos.

4.2.1 Kaavamerkinnet

RA Loma-asuntoalue

Kaavalla on osoitettu seitsemäntoista lomarakennuksen rakennuspaikkaa (RA) kahteentoista rakennusalueisiin. Rakennuspaikoista 10 on rakennettu. Siirretyistä rakennuspaikoista yksi (2:232) on sijoitettu rakennettun tilanteen mukaisesti. Toinen rakennuspaikoista (2:237) on siirretty etelämmäksi ja rakennuspaikkojen väliin jätetty M-alueita, jotta rakennuspaikkojen rannat ovat toteutettavissa väljemmin. Kiinteistön 2:239 toinen rakennuspaikka on siirretty länteen paremmin rakentamiseen soveltuvalle paikalle.

RA-1 Loma-asuntoalue maisemallisesti aralla alueella.

Kaavamääräys:

Rakennusten sijoittelussa ja värivalinnoissa tulee maisemalliset tekijät ottaa erityisesti huomioon.

Kaavalla on osoitettu viisi lomarakennuksen rakennuspaikkaa (RA-1) kahdelle eri rakennusalueelle. Rakennuspaikoista kaksi on rakennettu.

AM Maatalouskeskuksen alue.

Kaavamääräys:

Alueelle saa sijoittaa talouskeskuksen yhteyteen maatilamatkailua palvelevia rakennuksia.

Kaavalla on osoitettu yksi AM-rakennuspaikka. Voimassa olevaan rantayleiskaavaan verrattuna omantainen rakennuspaikka on muutettu kuivamaarakennuspaikaksi.

24.1.2025

SL

M-1 Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolta rakennusoikeus on siirretty muille alueille.*Kaavamääräys:**Metsän käsittelyssä on maisemalliset tekijät otettava huomioon.*

Rakentamisen ulkopuolinen alue on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi.

4.2.2 Yleismääräykset*Tämä yleiskaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain 72§ tarkoittamana oikeusvaikutteisena kaavana, jonka perusteella voidaan myöntää rakennusluvut RA, RA-1 ja AM-alueille.**Rakennusten ja rakenteiden tulee sopeutua malliltaan, materiaaliltaan, mittakaavaltaan ja väritykseltään ympäristön olosuhteisiin. Rakennettaessa avoimeen maisemaan tai rantavyöhykkeelle tulee kiinnittää huomiota rakennusten korkeusasemaan, muotoon, ulkomateriaaleihin ja väritykseen.**Vesistön alin suositeltava rakentamiskorkeus on otettava huomioon rakennuksen korkeusasemaa suunniteltaessa.**Ranta-alueilla tulee noudattaa ranta-alueita koskevia hyvän metsänhoidon suosituksia***4.3 Mitoitus**

Lähtökohtana yleiskaavan muutokselle on ollut, että voimassa olevan Luonterin rantaosayleiskaavan mukaista mitoitusta ei muuteta eli rantaan rajoittuvien rakennuspaikkojen määrä ei muutu.

Voimassa olevassa Luonterin rantaosayleiskaavassa on emätilan leikkausajankohtana käytetty ajan-kohtaa 1.1.1969. Tämän ajankohdan jälkeen tilasta erotetut rakennuspaikat katsotaan tilan käyttämäksi rakennusoikeudeksi. Siikasaari muodostuu kahdesta emätilasta (1.1.1969) 2:60 ja 2:61.

Kaavamuutoksella siirretään kaavan mukaisia rakennuspaikkoja. Uusia rantarakennuspaikkoja ei muodostu. Kiinteistön 2:212 kohdalla voimassa olleen kaavan mukainen AM-alue ulottui rantaan, jossa on olemassa olevan saunarakennus. Kaavamuutoksella AM-alue on muutettu ei omarantaiseksi ja saunarakennuksen rakennuspaikka on osoitettu lomarakennuspaikkana.

5 VAIKUTUSTEN ARVIOINTI**5.1 Yleistä**

Kaavan vaikutukset ovat vähäisiä ja kohdistuvat luonnonmaisemaan toteuttamattomien rakennuspaikkojen rakentamiseen myötä. Johtuen rakennuspaikkojen koon muutoksesta/laajenuksista rakennuspaikkojen varaama rantaviiva tehdyillä muutoksilla suhteessa voimassa olevaan kaavaan lisääntyy kokoalueella noin 290 m. Vapaan rantaviivan väheneminen jakautuu tasaisesti koko saaren rantaviivalle eikä vaikuta merkittävästi vapaan rantaviivan käyttöön.

24.1.2025

SL

5.2 Vaikutukset suunniteltuun maankäyttöön

Maakuntakaavassa alueelle ei ole tehty erityisiä varauksia. Alueella on olemassa olevaa rakentamista ja voimassa olevassa yleiskaavassa alueelle on osoitettu uutta rakentamista. Kaavamuutoksella alueelle ei ole osoitettu uusia rakennuspaikkoja, joten kaavamuutos ei oleellisesti muuta alueen luonnetta, eikä kaavamuutos vaaranna maakuntakaavan tavoitteita.

5.3 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Muutoksella ei ole vaikutuksia rakennettuun ympäristöön. Kaava ei edellytä olemassa olevien rakennuspaikojen rakennusten purkamista tai muuttamista.

5.4 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Kaava-alueelle on tehty luontoselvitys kesällä 2022. Selvityksessä ei tavattu sellaisia luontoarvoja, jotka tulisi erityisesti huomioida kaavaratkaisussa. Vaikutukset luontoon ovat vähäiset, sillä kaavamuutosalue on ollut ihmisen toiminnan vaikutuksen alaisena jo aiemmin. Metsäalueen ovat suunnitelmallisessa metsätalouksikäytössä. Kaava ei vähennä luonnon monimuotoisuutta. Kaava-alue ei sijoitu pohjavesialueelle.

Ehdotusvaiheessa kaava varten on tehty saimaannorppaan kohdistuvien vaikutusten arviointi. Arvioinnin perusteella kaavamuutoksessa tehdyt muutokset ovat sellaisia, että ne eivät heikennä saimaannorpan kantaa tai suojelua.

5.5 Vaikutukset maisemaan

Rakennuspaikat sijoittuvat osittain jo valmiiksi rakennetulle ranta-alueelle.

Rakentamiseen varattu ranta-alueen pituus ei oleellisesti suurene. Rantaviivan kokonaispituus on noin 6 km. Vapaa rantaviiva vähenee tehdyillä muutoksilla suhteessa voimassa olevaan kaavaan noin 290 metriä. Rakentamisalueiden laajennukset jakautuvat useamman kiinteistön yhteyteen, joten maisemavaikutukset ovat vähäiset.

5.6 Taloudelliset vaikutukset

Kaavamuutoksen taloudelliset vaikutukset kohdistuvat pääsääntöisesti maanomistajiin. Vaikutukset ovat vähäiset, koska uusia rakennuspaikkoja ei ole osoitettu.

5.7 Sosiaaliset vaikutukset

Kaavamuutos ei vaikuta yleiseen virkistyskäyttöön. Kaavalla ei ole vaikutusta virkistysalueisiin eikä ulkoilureitteihin. Kaava ei toteutuessaan heikennä alueen sosiaalisen ympäristön turvallisuutta.

6 KAAVAMERKINNÄT JA MÄÄRÄYKSET

Kaavamerkinnot ja -määräykset ovat liitteenä kaavakartan selitysosassa.

Kaavamääräyksissä voimassa olevassa rantayleiskaavassa ei pääsääntöisesti ole annettu yksityiskohdaisia ohjeita rakentamisesta. Lähtökohtana on ollut, että näistä määrätään rakennusjärjestyksessä. Mikkelin kaupungin rakennusjärjestyksessä (22.5.2017 KV43§) on tarkemmin määrätty ranta-alueelle

24.1.2025

SL

rakentamisesta, kuten kerrosalasta suhteessa rakennuspaikan pinta-alaan sekä etäisyyksistä rantaviivaan.

7 TOTEUTTAMINEN

Kaavaa voidaan alkaa toteuttaa välittömästi kaavan saatua lainvoiman.

Jyväskylässä

Arto Sipinen, ins. YAMK

FCG Finnish Consulting Group Oy

MIKKELIN KAUPUNKI

LUONTERIN RANTAYLEISKAAVAN MUUTOS, SIIKASAARI

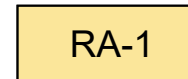
YLEISKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET:

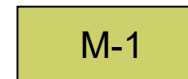
Maatalouskeskuksen alue. Alueelle saa sijoittaa talouskeskuksen yhteyteen maatilamatkailua palvelevia rakennuksia.

Loma-asuntoalue.

Loma-asuntoalue maisemallisesti aralla alueella. Rakennusten sijoittelussa ja värivalinnoissa tulee maisemalliset tekijät ottaa erityisesti huomioon.

Maa- ja metsätalousvaltainen alue. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Rantavyöhykkeen rakennusoikeus on siirretty rakentamiseen osoitetuille alueille (RA ja RA-1). Metsän käsittelyssä on maisemalliset tekijät otettava huomioon.

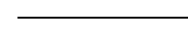
Rakennettu rakennuspaikka. Lukumäärä ilmaisee rakennuspaikkojen enimmäismäärän kortteleittain ja tiloittain.

Ohjeellinen uusi rakennuspaikka. Lukumäärä ilmaisee rakennuspaikkojen enimmäismäärän kortteleittain ja tiloittain.

Rantayleiskaava-alueen rajaus.

Alueen raja.

YLEISMÄÄRÄYKSET:

Tämä yleiskaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain 72§ tarkoittamana oikeusvaikutteisena kaavana, jonka perusteella voidaan myöntää rakennusluvut RA, RA-1 ja AM-alueille.

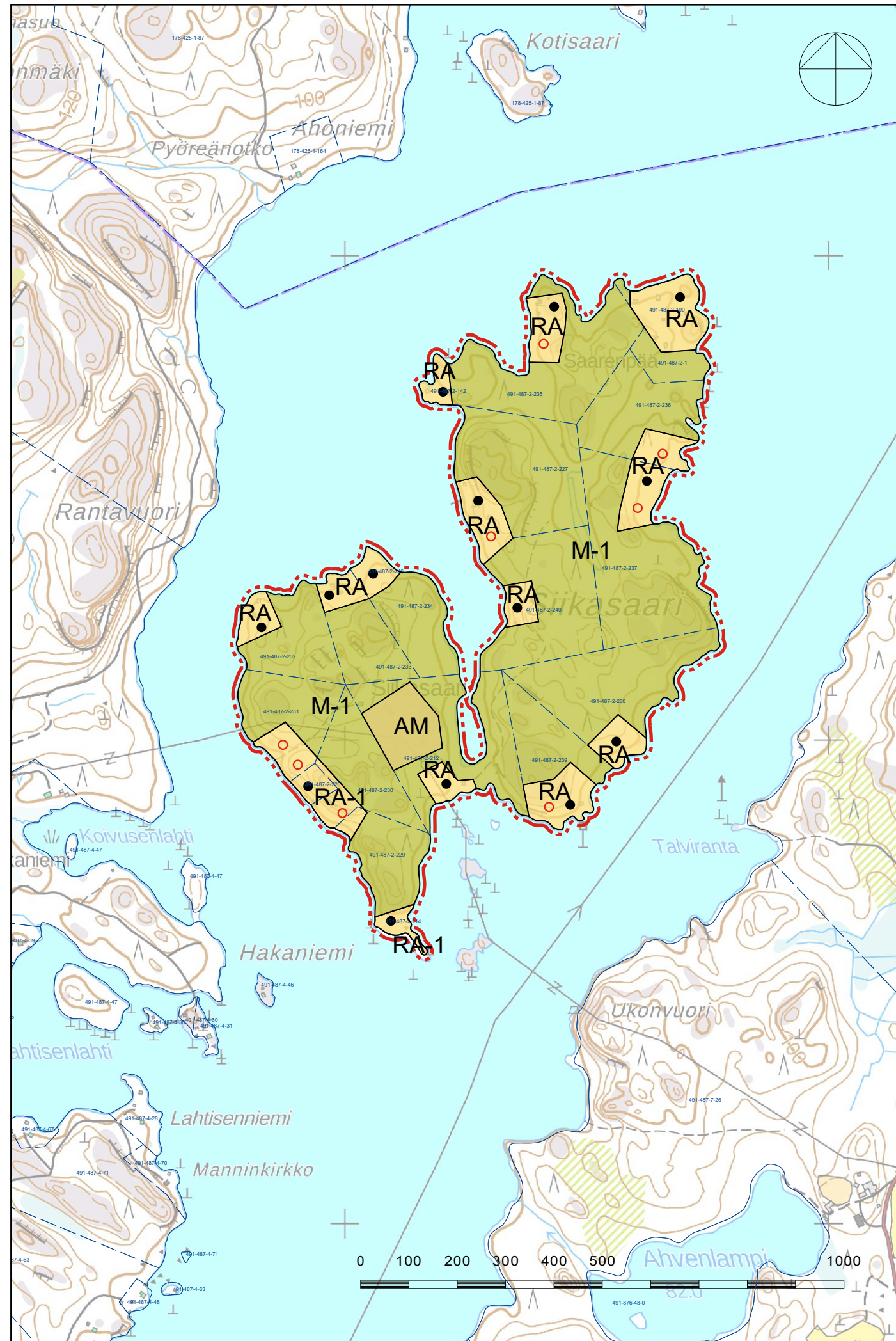
Rakennusten ja rakenteiden tulee sopeutua malliltaan, materiaaliltaan, mittakaavaltaan ja väritykseltään ympäristön olosuhteisiin. Rakennettaessa avoimeen maisemaan tai rantavyöhykkeelle tulee kiinnittää huomiota rakennusten korkeusasemaan, muotoon, ulkomateriaaleihin ja väritykseen.

Vesistön alin suositeltava rakentamiskorkeus on otettava huomioon rakennuksen korkeusasemaa suunniteltaessa.

Ranta-alueilla tulee noudattaa ranta-alueita koskevia hyvän metsänhoidon suosituksia.

Mikkelin kaupunginvaltuusto on __. __. 202__ §:n kohdalla hyväksynyt tämän rantayleiskaavan.

Mikkelissä __päivänä __kuuta 202__.

MIKKELIN KAUPUNKI LUONTERIN RANTAYLEISKAAVAN MUUTOS, SIIKASAARI	Nähtävillä	13.6.-15.8.2023 (luonnos) 26.6.-12.8.2024 (ehdotus)
	Valtuusto	
FCG Finnish Consulting Group Oy Puistokatu 2 A, 40100 Jyväskylä Puh. 0104090 www.fcg.fi	Suunnitteluala, työnnumero ja piirustuksen numero	1:10 000
	YKS	P48678 901
Tiedosto	Q:\jkl\P486\P48678_Luonteri_ryk_muutos_Siikasaari\C_suunnittelu\C2_tyo\kuvat	
TIEDOSTO	Luonteri_RYKM_Siikasaari_GK27_hyaksyntaan.dwg	
Päiväys	24.1.2025	Suunn./Piirt. /Lilian Savolainen
Pääsuunn.	Arto Sipinen, ins. YAMK	Tarkastaja
Hyv.		Yhteyshenkilö Arto Sipinen
		A
		S

20.5.2024

Mikkelin kaupunki
Luonterin rantayleiskaavan muutos, Siikasaari

MIKKELIN KAUPUNKI

LUONTERIN RANTAYLEISKAAVAN MUUTOS, SIIKASAARI

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

1 OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAN TARKOITUS

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 63 § mukaisesti tulee laatia osallistumis- ja arviointisuunnitelma kaavan päätavoitteista ja suunnittelun kulusta, vuorovaikutuksesta ja aikataulusta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kuvataan myös suunnittelun, selvitysten sekä vaikutustenarvioinnin lähtökohdat. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan tarpeen mukaan täydentää suunnittelun edetessä.

2 SUUNNITELMAN NIMI JA SUUNNITTELUALUE

Suunnitelman nimi on Luonterin rantayleiskaavan muutos, Siikasaari. Suunnittelualue sijaitsee Siikasaarella n. 27 kilometriä itään Mikkelin keskustasta ja n.12 kilometriä Anttolan kirkonkylästä koilliseen. Kaavamuuotosalueen sijainti ilmenee alla olevasta kuvasta, muutosalue on osoitettu punaisella ympyrällä. Suunnittelualueen koko on n. 7 ha. Suunnittelualue koskee tiloja 491-487-2-100, 491-487-2-1, 491-487-2-142, 491-487-2-212, 491-487-2-214, 491-487-2-226, 491-487-2-227, 491-487-2-229, 491-487-2-230, 491-487-2-231, 491-487-2-232, 491-487-2-233, 491-487-2-234, 491-487-2-235, 491-487-2-236, 491-487-2-237, 491-487-2-238, 491-487-2-239, 491-487-2-240 ja 491-487-2-246.

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti maastokartalla (Lähde: Paikkatietoikkuna).

3 SUUNNITTELUKÄYTÄVÄN MÄÄRITTELY JA TAVOITTEET

Suunnittelualueella on voimassa Luonterin rantayleiskaava, joka on laadittu -90 luvun lopulla.

Suunnittelualueelle on osoitettu voimassa olevassa yleiskaavassa 21 lomarakennuspaikkaa ja 1 maatalouskeskusten paikka. Kaavamuutoksella on tarkoitus saattaa saaren kaava vastaamaan poikkeamislavin toteutunutta maankäyttöä. Samalla tarkastellaan muita mm. maanomistajien toiveista mahdollisesti tehtäviä muutostarpeita. Kaavamuutoksen tarkistetaan koko saaren rakennuspaikkojen määrät, koot ja sijainnit.

4 SUUNNITTELUKÄYTÄVÄN TILANNE

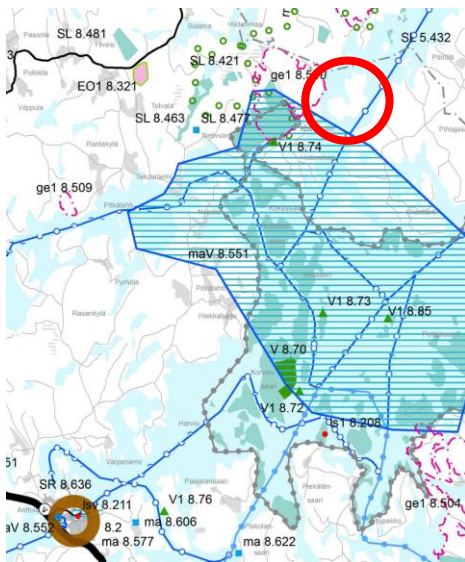
4.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto on hyväksynyt uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet 14.12.2017 ja uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018. Uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koskevat seuraavia kokonaisuuksia:

1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2. Tehokas liikennejärjestelmä
3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto

4.2 Maakuntakaava

Alueella on voimassa Etelä-Savon maakuntakaava (4.10.2010) sekä vaihemaakuntakaavat 1 ja 2 (2016).

Kuva 2. Ote Etelä-Savon maakuntakaavayhdistelmästä. Muutosalue on osoitettu punaisella ympyrällä.

Etelä-Savon maakuntakaavassa ei ole merkintöjä taikka määräyksiä ko. alueilla.

20.5.2024

Mikkelin kaupunki
Luonterin rantayleiskaavan muutos, Siikasaari

Etelä-Savon maakuntakaavassa kaava-alueen läheisyyteen kohdistuu seuraavat merkinnät:

w VENEVÄYLÄ [MKK]

Merkinnällä osoitetaan veneilyn runkoväyliä sekä muita alueellisesti merkittäviä veneilyn pääväyliä. Merkintään liittyy MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys

Vesiliikenteen syväys- ja alikukkorkeusvaatimusten turvaamiseksi tulee niitä risteävien johtojen ja siltojen suunnittelussa ottaa huomioon merenkulkulaitoksen suositukset.

maV KULTTUURIYMPÄRISTÖN JA/TAI MAISEMAN VAALIMISEN KAN-
NALTA VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ ALUE [MKK]

Osa-alueen erityisominaisuuksia ilmaiseva merkintä, jolla osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ja rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Alueeseen sisältyvät yksittäiset arvokohteet on lueteltu ja esitetty kohdeluettelossa.

Suunnittelumääräys

Alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen historiallisesti tai ympäristön kannalta arvokkaat rakennukset, rakennusryhmät, puistot tai maisema-alueet taikka muut niihin verrattavat erityisarvot. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on osoitettava määräykset maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön osatekijöiden, kokonaisuuden ja ominaislaadun säilyttämiseksi.

Suositus

Ympäristöön merkittävästi vaikuttavista toimenpiteistä tulee pyytää lausunto museoviranomaiselta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset.

Etelä-Savon maakuntahallitus päätti 20.9.2021 käynnistää 3. vaihemaakuntakaavan laatimisen ja maakuntahallitus hyväksyi osallistumis- ja arviointisuunnitelman kokouksessaan 22.8.2022.

4.3 Yleiskaava

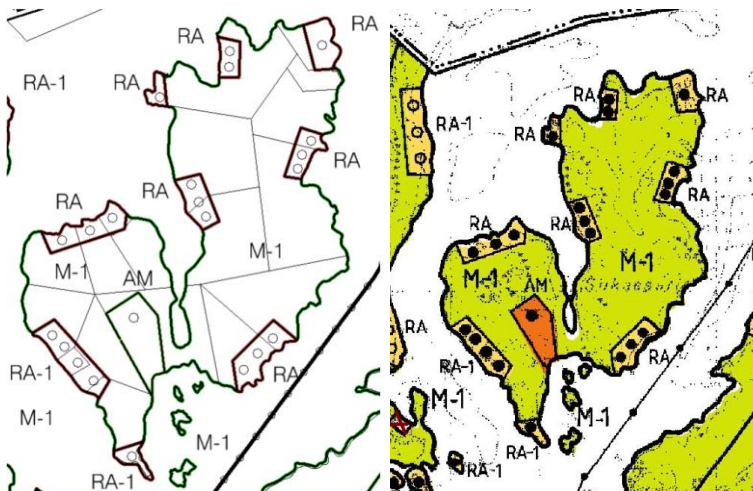
Alueella on voimassa 10.6.1996 hyväksytty ja 12.6.1998 vahvistettu Luonterin rantayleiskaava. Kaavassa suunnittelualueelle on osoitettu loma-asuntojen alueita (RA), maa- ja metsätalousvaltainen alue (M-1) sekä maatalouskeskuksen alue (AM).

RA Loma-asuntoalue.

RA-1 Loma-asuntoalue maisemallisesti aralla alueella. Rakennusten sijoittelussa ja värivalinnoissa tulee maisemalliset tekijät ottaa erityisesti huomioon.

M-1 Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolta rakennusoikeus on siirretty muille alueille. Metsän käsittelyssä on maisemalliset tekijät otettava huomioon.

AM Maatalouskeskuksen alue. Alueelle saa sijoittaa talouskeskuksen yhteyteen maatilamatkailua palvelevia rakennuksia.

Kuva 3. Ote Luonterin rantaosayleiskaavasta Siikasaaren kohdalta.

4.4 Asemakaava

Alueella ei ole voimassa olevia asema- tai ranta-asemakaavoja.

4.5 Rakennusjärjestys

Mikkelin kaupunginvaltuusto on hyväksynyt rakennusjärjestyksen 22.5.2017 (§ 43). Rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.7.2017. Uusi rakentamislaki (HE 138/2022 vp.) astuu voimaan 1.1.2025 jonka pohjalta kaupunki on aloittanut rakennusjärjestyksen päivityksen.

5 OSALLISET

Kaavahankkeessa osallisia ja sidosryhmiä ovat alustavan tarkastelun perusteella ainakin seuraavat tahot:

- alueen maanomistaja ja -haltijat
- viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat, vuokralaiset ja asukkaat (naapurit)
- lähialueen asukkaat, yritykset, työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- kaupungin viranomaiset
- Etelä-Savon ELY- keskus, Etelä-Savon maakuntaliitto,
- Suur-Savon Sähkö Oyj
- Pelastuslaitos
- Kaupungin jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia.

Osallisilla on mahdollisuus jättää mielipiteensä/muistutuksensa osallistumis- ja arviointisuunnitelman, kaavaluonnoksen sekä kaavaehdotuksen nähtävillä olojen aikana. Nähtävillä olojen yhteydessä pyydetään lausunnot suunnittelua koskevilta viranomaisilta luonnos- ja ehdotusvaiheissa.

6 TIEDOTTAMINEN

Yleiskaavan muutostyön käynnistymisestä ilmoitetaan osallisille Mikkelin kaupungin toimesta.

Yleiskaavatyön lähtökohdat ja tavoitteet on esitetty tässä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa, johon voi tutustua myös kaupunkisuunnittelussa (Maaherrankatu 9-11) ja internetissä www.mikkeli.fi.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan voidaan tehdä työn kuluessa tarvittaessa muutoksia ja täydennyksiä.

Kaavan nähtävillä olosta ja voimaan tulosta kuulutetaan kaupungin virallisissa ilmoituslehdissä.

7 VIRANOMAISYHTEISTYÖ

Kaavan luonnosvaiheen valmistelumateriaalista sekä kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot kohdan 4. viranomaistahoilta.

Viranomaisyhteistyö järjestetään tarvittaessa työn kuluessa erikseen sovittavin neuvotteluin.

8 SELVITETTÄVÄT VAIKUTUKSET JA ARVIOITAVAT VAIKUTUKSET

Kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Vaikutusten arviointi pohjautuu yleiskaavan yhteydessä tehtyihin selvityksiin.

Kaavan vaikutuksia arvioidaan seuraavien ominaisuuksien osalta:

- Ympäristölliset vaikutukset (luonto ja eläimistö, maaperä)
- Taloudelliset vaikutukset (palvelut, yhteiskuntataloudelliset)
- Sosiaaliset vaikutukset (viihtyisyys, palvelujen saatavuus)
- Kulttuuri- ja muut vaikutukset (maisemakuvalliset)

9 KAAVOITUKSEN KULKU, OSALLISTUMINEN, AIKATAULU JA PÄÄTÖKSENTEKO

Työvaihe	Suoritus, tiedottaminen, osallistuminen	Ajankohta	Viranomaisen päätös
Kaavoituksen käynnistäminen	Vireille kuuluttaminen	kevät 2023	Kaavoituskatsaus/kuulutus
Kaavaluonnos	Laaditaan OAS ja kaavaluonnos (kartta ja selostus). Kaavaluonnos laitetaan nähtäville tekniselle osastolle ja internettiin. Nähtäville panosta kuulutetaan. Viranomaisille lähetetään luonnos kommentoitavaksi. Osalliset voivat jättää mielipiteensä luonnoksesta MRL 62§, MRA 30§. Tarvittaessa neuvotellaan osallisten ja viranomaisten kanssa.	kevät 2023 nähtävillä	Kaupunkikehityslautakuntaan, > KH
Kaavaehdotus	Kaavan tarkistaminen / täydentäminen / muuttaminen ehdotukseksi. Laitetaan virallisesti nähtäville 30 päivän ajaksi MRA 27§ ja pyydetään lausunnot MRA 28§. Osalliset voivat jättää muistutuksen. Laaditaan perustellut vastineet muistuttajille MRL 65§. Muistutusten ja lausuntojen käsittely. Tarvittaessa neuvotellaan osallisten ja viranomaisten kanssa.	Kesä 2024	Kaupunkikehityslautakuntaan, > KH
Hyväksyminen	Kaavan tarkistaminen / täydentäminen hyväksymiskäsittelyyn. Kaavan hyväksymisestä tiedotetaan kuulutuksella MRL 67 §.	syksy 2024	Kaupunginhallitus Kaupunginvaltuusto MRA 52§
Voimaan tulo	Kaavan voimaan tulosta kuulutetaan, jos ei valituksia.	Syksy 2024	

20.5.2024

Mikkelin kaupunki
Luonterin rantayleiskaavan muutos, Siikasaari

10 YHTEYSTIEDOT

Kaupungissa asiaa hoitaa:

Minna Frosti, kaavoitusinsinööri
Kaupunkisuunnittelupalvelut
Maaherrankatu 9-11, 50101 MIKKELI
puh. +358 40 129 4250
e-mail: minna.frosti@mikkeli.fi

Kaavan laatijana toimii:

FCG Finnish Consulting Group Oy
Arto Sipinen, projektipäällikkö
Puistokatu 2 A, 40100 JYVÄSKYLÄ
puh. +358 41 731 9560
e-mail: arto.sipinen@fcg.fi

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa prosessin edetessä.

Mikkelin luontoselvitykset vuonna 2022: Anttolan Siikasaari

Juha Kinnunen

Mikkelin luontoselvitykset vuonna 2022: Anttolan Siikasaari

Juha Kinnunen

Sisällys

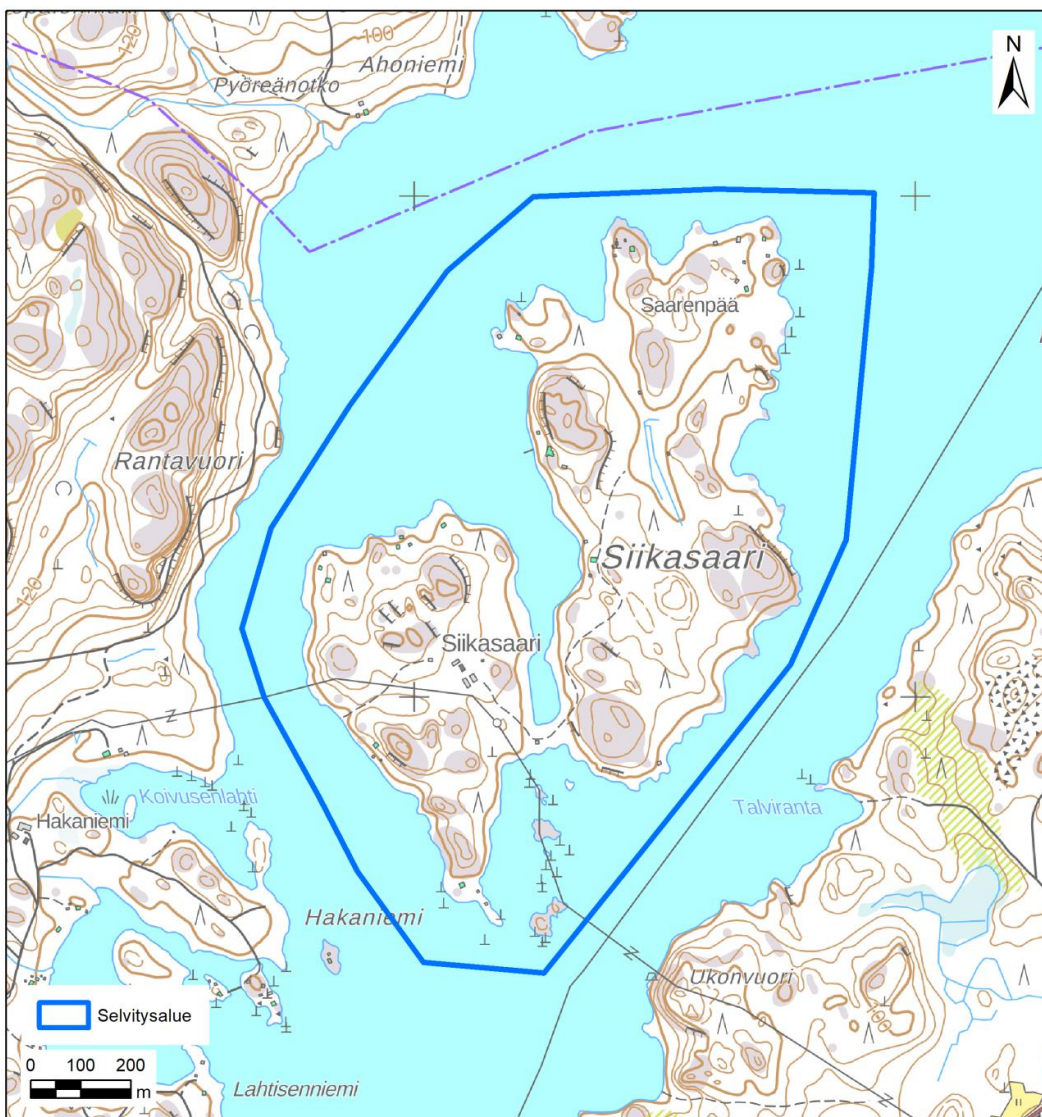
JOHDANTO	2
MENETELMÄT	3
TULOKSET	5
Luontotyytit	5
Uhanalaiset lajit	5
Liito-orava	5
Viitasammakko	5
JOHTOPÄÄTÖKSET	6
KIRJALLISUUS	7

Pohjakartat © Maanmittauslaitos

Johdanto

Faunatica Oy teki Mikkelin kaupungin (maankäyttö ja kaupunkirakenne) tilauksesta asemakaavatasoisen luontoselvityksen Anttolan Siikasaaren alueella (n. 96 ha) vuonna 2022 (kuva 1). Työhön sisältyi:

- luontoarvoselvitys (erityisesti huomioitavat luontotyytit ja lajit)
- luonnonsuojelulain 49 §:n lajien esiintymiselvitys (liito-orava, viitasammakko).

Kuva 1. Selvitysalueen rajaus.

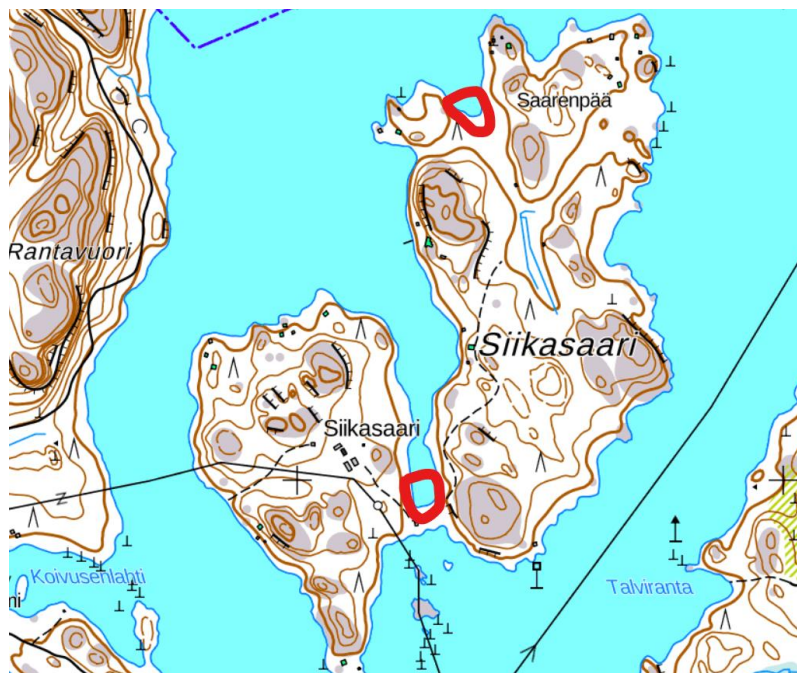
Menetelmät

Taustatiedoiksi hankittiin Laji.fi-portaalin havaintotiedot uhanalaisista ja muista erityisesti huomioitavista lajeista (pl. linnut) sekä haitallisten vieraslajien havainnot. Havaintoja ei ollut.

Maastossa paikannettiin uhanalaiset, luonnonsuojelulain ja vesilain mukaiset luontotyypit sekä metsälain mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ja muut luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet. Tarkastettavat kuviot käytiin maastossa kävellen kattavasti läpi riittävällä tarkkuudella, jotta mikään kartoitettavan alueen kohta ei jäänyt katveeseen. Kartoituksen teki FM Juha Kinnunen 10.5., 20.5. ja 9.7.2022 painottuen heinäkuulle, jolloin kasvilajisto on kattavimmin havaittavissa ja luontotyyppien ja niiden arvon määrittäminen on luotettavaa.

Liito-oravaselvityksen tavoitteena oli kartoittaa lajin elinpiirien ydinalueet ja lisääntymis- ja levähdyspaikat sekä arvioida liito-oravan liikkumisreitit. Maastokäynneillä 10.5. ja 20.5.2022 (FM Juha Kinnunen) paikannettiin liito-oravalle sopivat metsäkuviot, joiden sisällä edettiin siten, että saatiin kattava kuva puustosta sekä kuvioiden laadusta liito-oravalle. Selvitys tehtiin liito-oravan havaitsemisen kannalta optimaaliseen aikaan. Liito-oravan ulostepapanoita etsittiin mahdollisten oleskelu- ja ruokailupuiden ja puuryhmien alta. Papanoiden löytämiseksi järeät kuuset, haavat ja muut lehtipuut tarkastettiin järjestelmällisesti. Mahdolliset pesäpaikat (maasta näkyvät sopivat kolot, pöntöt ja oravan risupesät) ja soveliaat kulkureitit kirjattiin muistiin. Lisäksi etsittiin erilaisia muita merkkejä liito-oravan paikallaolosta: papanoita, virtsajälkiä, pesimiseen viittaavia merkkejä (karvat, pesäainekset) ja lehtisyönnöksiä (toukokuun puolivälistä lähtien). Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat selvitettiin ja määriteltiin ensisijaisesti ympäristöministeriön julkaisun mukaisesti (Nieminen 2017).

Viitasammakon lisääntymispaikat (kaksi potentiaalista kohdetta; kuva 2) kartoitettiin kahtena aamuna 10.5. ja 20.5.2022 (FM Juha Kinnunen). Havaintoamat olivat melko lämpimiä ja tuulettomia. Työ tehtiin ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaisesti (Nieminen & Ahola 2017). Maastotyössä kierrettiin selvityskohde varovasti edeten rantoja seurailen, ja esiintyminen selvitettiin kuuntelemalla lajityypillisiä soidinääniä.

Kuva 2. Potentiaaliset viitasammakon lisääntymispaikat.

Kuva 3. Siikasaaren keskellä sijaitseva suoalue.

Tulokset

Luontotyypit

Uhanalaisia, luonnonsuojelulain tai vesilain luontotyyppinä taikka metsälaissa mainittuja erityisen tärkeitä elinympäristöjä ei tavattu.

Saaren metsät ovat olleet ihmiskäytössä pitkään. Merkkejä luonnontilaisuudesta tai luonnontilan kaltaisuudesta ei ole. Tällaisia voisivat olla vanha elävä puusto, eri-ikäinen elävä puusto, useiden puulajien esiintyminen, kuolleen pystypuuston esiintyminen, maapuuston esiintyminen ja jatkumoiden esiintyminen (maajatkumo: koskematon kenttäkerros, puujatkumo: eri-ikäinen ja erirakenteinen puusto, maapuujatkumo: jatkuva puuston kaatuminen maapuiksi).

Lähimpänä metsälain erityisen tärkeän elinympäristön kriteerien täyttymistä on saaren keskellä sijaitseva suoalue (metsälain suoelinympäristöt, joissa luonnontilainen vesitalous; kuva 3). Se kerää vetensä viereisiltä kallioilta, mutta sitä on kuitenkin ojitettu veden virtauksen jouduttamiseksi kohti Saimaata. Saaressa on myös useita jyrkäniteitä, mutta ne eivät täytä metsälaissa olevaa kymmenen metrin korkeuskriteeriä.

Uhanalaiset lajit

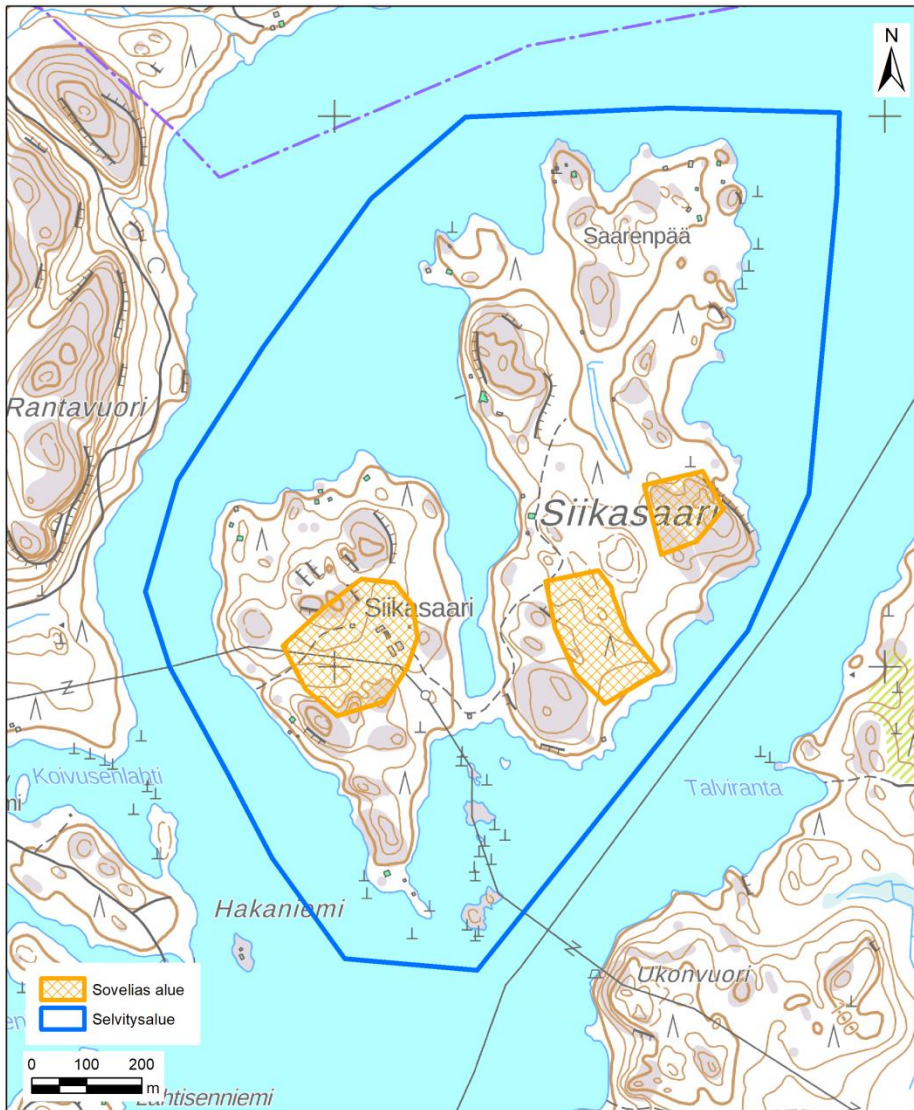
Uhanalaisia lajeja ei tavattu.

Liito-orava

Merkkejä liito-oravan esiintymisestä ei tavattu. Liito-oravalle potentiaaliset elinympäristöt on rajattu kuvassa 4. Saari on voimakkaasti eristynyt (lyhin etäisyys mannerrantaan n. 150 m), mutta toisinaan laji kuitenkin esiintyy vastaavilla saarilla.

Viitasammakko

Viitasammakon esiintymisestä ei tavattu merkkejä. Ruskosammakko (*Rana temporaria*) oli äänessä 10.5. molemmilla potentiaalisilla lisääntymispaikoilla.

Kuva 4. Liito-oravalle potentiaaliset elinympäristöt Siikasaarella.

Johtopäätökset

Tässä selvityksessä ei tavattu sellaisia luontoarvoja, jotka tulisi erityisesti huomioida kaavatyöskentelyssä.

Kirjallisuus

Luonnonsuojeluasetus 1997/2005/2013/2021: 14.2.1997 annettu luonnonsuojeluasetus (160/1997), 17.11.2005 annettu muutos (913/2005), 1.7.2013 alkaen voimassa oleva muutos (471/2013) ja 28.6.2021 alkaen voimassa oleva muutos (521/2021)

[<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1997/19970160>; <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2005/20050913>; <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20130471>; <https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210521>].

Luonnonsuojelulaki 1996: 20.12.2006 annettu luonnonsuojelulaki (1096/1996)

[<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1996/19961096>] ja luonnonsuojelulain perustelut (HE 79/1996) [<http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/1996/19960079>].

Mäkelä, K. & Salo, P. 2021: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. – Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47 | 2021

Nieminen, M. 2017: Liito-orava (*Pteromys volans* [Linnaeus, 1758]). – Teoksessa: Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017, s. 48–55. Ympäristöministeriö, Helsinki.

Nieminen & Ahola (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017.